

بسم الله الرحمن الرحيم

بیمارستان (طراحی، تجهیز، توسعه)

دکتر سودابه وطن خواه

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران

سجاد درزی رامنندی

مینا ابوترابی

احمد صادقی

مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت

مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران

سرشناسه	:	وطن خواه، سودابه، ۱۳۴۵
عنوان و نام پدیدآور	:	بیمارستان (طراحی، تجهیز، توسعه)، مؤلفین: سودابه وطن خواه، ... [و دیگران]، مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت دانشگاه علوم پزشکی ایران.
مشخصات نشر	:	تهران، آرون، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	:	۲۳۶ ص
شابک	:	۳ - ۲۷۳ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبای مختصر
یادداشت	:	این مدرک در آدرس http://opac.nli.ir قابل دسترسی است
یادداشت	:	مؤلفین سودابه وطن خواه، سجاد درزی رامندی، مینا ابوترابی، احمد صادقی
شناسه افزوده	:	مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت دانشگاه علوم پزشکی ایران
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۷۸۳۳۱۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به مرکز تحقیقات علوم مدیریت و اقتصاد سلامت دانشگاه علوم پزشکی ایران می باشد

انتشارات آرون

بیمارستان

(طراحی، تجهیز و توسعه)

مؤلفین: سودابه وطن خواه، سجاد درزی رامندی،

مینا ابوترابی، احمد صادقی

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۴

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

۱۵۰۰۰ تومان

بیمارستان به عنوان محل درمان بیماران، در تمامی جوانب فیزیکی، می بایستی بتواند برای بیمار و همراهان وی، نقشی تسکینی و اطمینان دهی را به ارمغان بیاورد. نبایستی انتظار داشت در بیمارستانی که مملو از زشتی و کثیفی و نامنظمی و به هم ریختگی است، بیمار و همراهان وی، آرام و با اطمینان، با کادر درمانی، همکاری و نسبت به صحت پروسه درمانی خوش بین باشند.

بیمارستان سازی بدون شناخت زوایا و رموز بیمارستان داری یک خطای ماندگار و نابخشودنی است، که عدم امکان بازگشت به اصول صحیح اقتصاد درمان در آن بیمارستان، کمترین زیان این غفلت خواهد شد. مسلماً علاوه بر آب و هوا و شرایط اقلیمی، در طراحی فضاهای درمانی، مناسبات اجتماعی-رفتارهای قومی و نژادی و دینی و نیز مواردی چون میزان سواد و میزان درآمد و... همگی در جزئیات طراحی ها به خصوص در مشخصات فضاهای عمومی و هتلینگ بیمارستان، مؤثر و تعیین کننده می باشد. بیمارستانی که بدون توجه به ویژه گی های محیطی و خصوصیات دموگرافیکی جمعیت استفاده کننده از آن و صرفاً با تکرار و تقلید نقشه یک بیمارستان از یک کشور و یا شهر و یا منطقه دیگری، احداث یافته باشد، از نظر مقبولیت و موفقیت و تاثیر خدمات و به طبع آن، بهره وری و عملکرد اقتصادی دچار مشکل خواهد بود.

کتاب حاضر با استفاده از استانداردهای موجود تا سال ۱۳۹۳ تالیف و گردآوری گردید و در حین تالیف از ده ها کتاب موجود در این زمینه استفاده گردید. با وجود تلاش فراوان نویسندگان این کتاب خالی از اشکال نیست، لذا از تمامی کسانی که در این زمینه می توانند قدمی در راه پیشرفت بیمارستان سازی و تدریس این رشته بردارند تقاضا می شود ما را در امر تکمیل و توسعه این کتاب یاری نمایند. و در پایان از تمام همکاران و بزرگوارانی که در تهیه و چاپ این مجموعه کمک و یاری دهنده ما بودند و در کتاب های آینده به یاری حضرت حق، خواهند بود کمال تشکر و امتنان را می نمایم.

فهرست

فصل اول: کلیات طراحی بیمارستان

- ۱۰..... مقدمه
- ۱۰..... موضوعات فرا روی طراح
- ۱۰..... تعریف بیمارستان
- ۱۱..... وظایف بیمارستان
- ۱۱..... انواع بیمارستان
- ۱۳..... بخش‌های بیمارستانی

فصل دوم: پارامترهای کلی طراحی بیمارستان

- ۱۸..... مراحل طراحی بیمارستان
- ۲۰..... مطالعات
- ۲۳..... محاسبه ظرفیت بیمارستان
- ۲۴..... هزینه و بودجه احداث بیمارستان

فصل سوم: استانداردهای ساختمانی، نگاه کلی

- ۳۰..... شرایط استاندارد فضای ساختمانی
- ۳۲..... فرم‌های مختلف طراحی بیمارستان
- ۳۴..... تشکیلات ساختمانی بیمارستان به صورت بلوک
- ۳۷..... توزیع مساحت بر حسب بخش‌های بیمارستانی

فصل چهارم: درمانگاه

- ۴۰..... درمانگاه
- ۴۴..... تجهیزات و استانداردهای اتاق معاینه و درمان
- ۴۵..... آندوسکوپی

فصل پنجم: اورژانس

- ۴۸..... عملکردهای اصلی بخش اورژانس
- ۵۱..... تجهیزات اورژانس
- ۵۱..... ترالی اورژانس
- ۵۲..... استاندارد فضا در بخش اورژانس
- ۵۳..... فوریت‌های پزشکی
- ۵۵..... برنامه بیمارستانی در بلایای طبیعی

فصل ششم: بخش بستری

- ۵۸..... انواع بخشهای بستری
- ۵۹..... اتاق های بستری
- ۶۷..... فضای پشتیبانی بخش بستری

فصل هفتم: بخش اعمال جراحی

- ۷۰..... استانداردهای اتاق اعمال جراحی
- ۷۴..... مشخصات فعالیت یک واحد عمل
- ۷۴..... حداقل فضای مورد نیاز بخش
- ۷۵..... جریان فعالیت بخش جراحی
- ۷۸..... وسایل و تجهیزات مهم اتاق عمل
- ۷۸..... اتاق بیهوشی

فصل هشتم: بخش مراقبت های ویژه

- ۸۲..... محیط فیزیکی
- ۸۳..... خصوصیات کلی بخش مراقبت های ویژه
- ۸۴..... تجهیزات بخش مراقبت های ویژه
- ۸۵..... انواع بخش مراقبت های ویژه

فصل نهم: آزمایشگاه

- ۹۲..... واحد آزمایشگاه
- ۹۴..... مساحت و فضای آزمایشگاه
- ۹۶..... ایمنی در فضای آزمایشگاه
- ۹۷..... فضای فیزیکی استاندارد
- ۱۰۲..... حرکت و جابه جایی در فضای فیزیکی آزمایشگاه
- ۱۰۴..... طراحی فضای فیزیکی متناسب با شرایط افراد معلول و سالمند

فصل دهم: تصویربرداری

- ۱۰۸..... رادیوگرافی
- ۱۱۱..... اولتراسوند
- ۱۱۱..... پزشکی هسته ای
- ۱۱۲..... توموگرافی رایانه ای
- ۱۱۲..... ام آر آی
- ۱۱۳..... توموگرافی پوزیترون نشری

فصل یازدهم: سالمندان، معلولین و افراد نابینا

۱۱۸	معلولیت
۱۱۸	محدوده دسترسی
۱۱۸	حرکت و جابجایی
۱۱۹	مشخصات درها
۱۲۰	مشخصات پله‌ها
۱۲۱	استانداردهای آسانسورها
۱۲۲	استانداردهای پارکینگ
۱۲۴	تسهیلات لازم برای افراد نابینا
	فصل دوازدهم: تاسیسات
۱۲۸	تاسیسات عمومی بیمارستان
۱۳۰	سیستم دفع فاضلاب ساختمان
۱۳۱	تاسیسات الکتریکی
۱۳۳	تاسیسات مکانیکی بیمارستان
۱۳۵	تاسیسات تخصصی بیمارستان
	فصل سیزدهم: گازهای طبی
۱۴۲	انواع گازهای طبی
۱۴۵	سیلندرهای گازهای طبی
۱۴۶	استاندارد کدهای رنگی سیلندرهای گاز
	فصل چهاردهم: مرکز استریل
۱۵۰	مرکز استریل
۱۵۳	مزایای استریلیزاسیون مرکزی
۱۵۵	جریان کار در CSSD
	فصل پانزدهم: رختشویخانه
۱۶۰	برنامه فیزیکی فضای داخل رختشویخانه
۱۶۲	محاسبه ظرفیت لازم دستگاه‌ها
۱۶۳	ظرفیت و تقسیم بار
	فصل شانزدهم: آشپزخانه
۱۶۵	سیستم تامین آب سرد و گرم بهداشتی
۱۶۵	جمع آوری و دفع فاضلاب چرب
۱۶۸	انواع سردخانه‌ها
۱۶۹	تخلیه هوای آلوده توسط هود

فصل هفدهم: مدیریت مصرف انرژی

- ۱۷۲..... - نواقص عمومی ساختمان در بیمارستان‌های ایران
- ۱۷۳..... - کنترل ترموستاتیک دما
- ۱۷۴..... - برآورد کلی پتانسیل صرفه جویی انرژی در بیمارستان
- ۱۷۶..... - نقش کالبدی و مشخصات فیزیکی ساختمان بیمارستان در صرفه جویی
- ۱۷۸..... - انواع عایق کاری حرارتی دیوار
- ۱۷۹..... - جزئیات اجرایی جهت دو جداره نمودن شیشه در پنجره‌ها
- ۱۸۱..... - انواع سیستم‌های تهویه مطبوع
- ۱۸۳..... - سیستم‌های بازیافت انرژی

فصل هجدهم: ایمنی و نگهداری

- ۱۸۸..... - نگهداری
- ۱۸۹..... - اصول افزایش ایمنی در بیمارستان‌ها
- ۱۹۱..... - اصول منطقه بندی آتش
- ۱۹۲..... - ابعاد خروجیهای بیمارستان
- ۱۹۳..... - توسعه و تغییر کاربری

فصل نوزدهم: شبکه

- ۱۹۶..... - مراحل کار مقاوم سازی
- ۱۹۹..... - ساختار برق شهر و برق اضطراری
- ۲۰۰..... - دسته بندی ژنراتورها
- ۲۰۱..... - ساختار شبکه کامپیوتری اتاق سرور
- ۲۰۱..... - ساختار فیزیکی شبکه
- ۲۰۲..... - مرسوم ترین روش‌های امنیتی
- ۲۰۴..... - منابع
- ۲۱۳..... - پیوست